

TEMA

Recerca en periodisme i comunicació

Els estudis sobre la comunicació, els mitjans i els professionals de la informació són necessaris per a entendre el fons, la forma i el context amb què es difonen i es difonen les informacions. També per reivindicar el fet de fer-ho en llengua pròpia.

La premsa, un patrimoni històric

♦♦ Kevin Peláez Romero ♦♦

Aquest divendres passat, a l'edifici de Sa Riera a Palma es va produir la 'Jornada d'estudi sobre la premsa i els periodistes dels països de llengua catalana. Estat de la qüestió'. Durant la jornada vam poder reflexionar sobre la metodologia per investigar la premsa històrica i repassar els estudis recents de la mateixa als països de llengua ca-

talana. Així mateix, es van tractar diferents obres i iniciatives que faciliten la consulta i estudi de la premsa històrica com el *Catàleg històric General de la Premsa en Català*, el *Diccionari històric de periodistes catalans* o el procés de digitalització de les publicacions periòdiques dels països de llengua catalana.

Aquesta jornada ressalta un fet cabal; el patrimoni periodístic és una font indispensable per estudiar la història i alhora un objecte d'estudi en si mateix. Avui dia, les he-

meroteques digitals han facilitat molt l'abast de la premsa històrica. Plataformes com el Portal d'Arxius Espanyols (PARES) permeten als investigadors i curiosos accedir a multitud de publicacions del nostre passat. En aquesta línia la UIB, una

de les institucions organitzadores de la jornada, ha col·laborat i liderat iniciatives per salvaguardar el nostre patrimoni periodístic i per divulgar-lo. Una de les darreres col·laboracions, en un projecte liderat per l'Ajuntament de Palma, ha estat l'elaboració d'una edició facsimil de la publicació de *Mallorca Nova*. Durant dècades gairebé inaccessible, *Mallorca Nova* era un butlletí de refugiats polítics simpatitzants i afiliats a l'Esquerra Republicana Balear que va ser publicat a Barcelona entre el juny del 1937 i el gener del 1938.

Aquest exemple posa de manifest un dels punts essencials tractats a la jornada; la concepció de la premsa històrica com a patrimoni. Cuidar, rescatar i divulgar el nostre patrimoni periodístic enriqueix la nostra visió del passat i ens ajudarà a afrontar el present.

* Advocat, estudiant del Grau d'Història de la UIB

TEMA

Quaderns i anuaris

Hi ha nombroses entitats arreu de les Illes Balears que duen a terme estudis de recerca i anuaris que són de consulta obligada per als sociòlegs i historiadors a l'hora de fer una anàlisi real de la societat que ens envolta.

Recerca per a millorar el present i futur de les Illes

♦♦ Lucía Álvarez ♦♦

Si parlem dels aspectes de la realitat social de les Balears no es pot obviar la feina que realitza en col·laboració la Fundació Guillem Cifre de Colònia amb diversitat d'organismes. A través de diferents anuaris de recerca –publicats tant en paper com en digital– es pretén «millorar el present i futur de les

Illes Balears», i per això tant investigadors/es com interessats i interessades no poden deixar de banda aquest recurs.

Dins les temàtiques, primer de tot trobem Educació, on en conjunt amb la UIB i la Conselleria d'Educació i Cultura i de manera continuada des de 2004, es realitza una anàlisi de l'estat de l'educació al nostre territori. Es faciliten en ells les dades principals i els estudis de professionals de tots els camps educatius. Entre el 2014 i el 2016 es

com a part del conveni entre el Govern, el Consell de Mallorca i la UIB sota la direcció del grup GIFES. Aquests volen establir-se com un espai de debat i recerca sobre la situació real dels i les joves de les Illes –un tema que no ha de deixar-se de costat si realment es vol millorar el present i el futur.

Així i tot, aquest llistat no representa la totalitat de publicacions d'aquest tipus que cada any es presenten a Balears. Hi existeixen altres entitats com GADESO, el CESIB o l'IBDona que regularment publiquen informes i dossiers que queden a l'abast de tothom i que ajuden a fer que la investigació social de les Illes mai aturi de créixer i millorar.

* Graduada en Història i estudiant del Màster en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere

TEMA

Històries que encara funcionen

La primera aparició del personatge de Super Mario va ser com a Jumpman l'any 1981 en el joc *Donkey Kong*, el nom del gorila que havia segrestat a una al·lota anomenada Pauline. No seria fins al 1985 en què es convertirà en el protagonista del joc i en la mascota de Nintendo.

El fenómeno de masas de la gorra roja

♦♦ Alfonso José Vulcán Cano ♦♦

Més de 900.000.000 \$ converteixen a la pel·lícula de Super Mario Bros en el *filme* més taquille-ro en lo que llevamos de 2023, además de colocarla en el top 3 de recaudación tras la pandemia junto con *Top Gun Maverick* y *Spider-Man: No Way Home*. Lo realmente sor-

prendente respecto a estas cifras es que sorprendan a alguien, dado que hablamos, probablemente, del personaje más importante de la historia del videojuego (con permiso de nuestra rata amarilla favorita).

Más allá de polémicas, es un hito superlativo adaptar un producto de características tan complejas como un videojuego a la gran pantalla. Es importante recordar los batacazos de *Resident Evil* o el asesinato del pobre *Sonic*, los cuales se encontra-

ron con problemas irresolubles como la tipología del videojuego que querían adaptar o la duración de la película para engrandecer aún más la hazaña de la gran N (Nintendo).

En este caso concreto, gran parte de la 'culpa' la tiene el buen desarrollo de personajes, en especial, Bowser, quien ha pasado de ser un supervillano sin mucho trasfondo a un antagonista que expresa emociones tan complejas como el rechazo de un amor no correspondido.

Quien continúe creyendo que cuando hablamos de Mario lo hacemos únicamente de un exitoso videojuego de plataformas, está equivocado.

En cuanto al videojuego, los rumores de la salida de una nueva entrega del fontanero de la gorra roja no hacen más que crecer. Jugada bastante inteligente por parte de la 'gran N' sumando el tirón de la gran pantalla a un posible relevo de Nintendo Switch.

Lo que está bastante claro es que las adaptaciones de videojuegos al formato han encontrado una manera de funcionar, tal y como demuestran *Super Mario Bros* y *The Last of Us* ahora solo nos queda ver si este éxito es prolongable y las desarrolladoras comienzan a copiar la fórmula del éxito, como pasa cada vez que se encuentra la gallina de los huevos de oro.

* Licenciado en historia y estudiante del MFPR.

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i Busquets

Antoni Vives Reus

Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)